

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. II. Miſſæ Introitus, Kyrie Eleiſon, Gloria in Excelsis, & Orationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

cit enim Sacerdos : Confiteor vobis fratres ; & humiliter petit , vt o-
rent pro ipso , non solum Sancti , qui in caelo sunt , sed etiam ipsi
assistentes , cum dicit : & vos fratres , &c. Quod mox illi faciunt , dicentes
breuem illam orationem : Misereatur tui , &c. sed quoniam minores lequi
merito debens exemplum maiorum ; & maiores debent praecedere
minores : hinc est , quod caeteri assistentes Confessionem faciant gene-
ralem , fatentes , se etiam peccatores coram Deo , & Sanctis , & ipsomet
Sacerdote , peruntque ab eo , vt pro ipsis oret : quod & ipse facit o-
rationibus prolixioribus , petens a Deo remissionem peccatorum
pro omnibus : eius enim officium est , pro omnibus orare. Confessio
haec eo spiritu est facienda , quem in se continet : ita vt non sint
nuda verba , sed adsint interna sensa suae vilitatis & miseriae , ma-
gnusque dolor de omnibus suis peccatis cogitatione , verbo ,
aut opere admissis : ita vt sibi ipsi culpam tribuat , non alteri , per-
cutiens peccatum suum in signum contritionis , qua tundit & conterit cor
suum.

Sed & cum ab aliis petit pro se orari , id faciat humiliter , agnoscens
suam infirmitatem , & necessitatem , ob quam suorum fratrum auxilio
indiget : etiam si illi sint alia minores , aut ipso inferiores. Propterea enim
SANCTVS IACOBVS Apostolus dixit : d *confitemini alicuius-*
trum peccata vestra , & orate pro inimico vt saluemini. Quod vt praestent om-
nes , Sacerdos clara voce orat pro omnibus : illi que respondent verbum
illud : AMEN , quasi approbantes eius petitionem , & ostendentes ,
se desiderare , vt DEVS eam exaudiat , & omnibus concedat. Et sta-
tim Sacerdos orat secretò pro seipso , vt Deus omne peccatum ab ipso au-
ferat : vt cum animae puritate ingredi possit in sancta Sanctorum. Sed
huic secretae orationi praemittit clara voce verbum : *Oremus* : vt circum-
stantes intelligant , debere se etiam breui illo spatio orare secretò : vt Deus
omnes purificet , vt dignè possint coram Sanctis Sanctorum permanere , &
mysterio illi Diuino interesse.

§. II. *Missae Introitus, Kyrie eleison, Gloria in excelsis. &*
orationes.

PR A E M I S S A breui praeparatione praedicta , inchoatur I N T R O I-
T V S Missae , quasi proprium eius initium ; & ferè semper lumitur ex
aliquo psalmo. Tempore enim Apostolorum celebrationi huius
mysterij praemittebant fideles aliquos Psalmos , cantantes Diuinas laudes.
Vtebantur autem potius Psalmis , eò quòd (teste Sancto Dionysio com-
plectantur in se per modum laudum , quicquid Sacra Scriptura continet :

d Iacob. 4.

16.

4

I
Eccles. Hier.
rar. 6.3.
De Constit.
Mon. 6.6
c.

De Conf.
Monast. c.
10.

inchoabant igitur eis eò quòd (vt ait S. Basilius) deceat ingredi ad conspectum Dei, inchoare ab eius laudibus, priusquam noua petant beneficia: vt sic ostendant, se non tam proprij commodi causa vtentem quam ipsum, vt par est, honorandi & glorificandi. Introitum sequitur *Kyrie eleyson & Christe eleyson*: quod significat *Domine miserere, Christe miserere*. Quæ voces repetuntur nouies, ter ad singulas Sanctissimæ Trinitatis personas, petendo à singulis, vt nostri misereatur, & remittat omnia nostra peccata, quæ cogitatione, verbo aut opere admisimus. Sacerdos inchoat & Minister respondet: quamuis apud Græcos totus populus Sacerdotem comitatur, idem quod ipse repetens: ad significandum, quàm instantanter studere debeant omnes, hanc misericordiam à Deo petere: à qua omnis nostra felicitas pendet; & vt appareat, Deum non defatigari, etiamsi nos videamur importuni, eandem toties repetentes orationem: potius in eo sibi complacet; quia talis instantia nostra indicium est perseuerantiæ, qua nos disponimus ad misericordiæ eius effectus recipendos.

2

POSTEA sequitur Hymnus: *Gloria in excelsis Deo, &c.* cuius primæ verba primj cecinerunt Angeli ipsa nocte Natalis Christi, cum ipse manifestauit se mundo; ex cuius aduentu magna secuta est gloria Deo in cælo, & magna pax hominibus in terra: quia cælum & terra contulerunt se in vnum, cum Deus factus est homo. Merito autem repetitur idem Canticum in hoc mysterio Missæ, per quod Deo deferuntur summa gloria in cælo; & hominibus summa pax in terra: siquidem ipsemet Christus, qui in cælo est, ad terram descendit: vt hanc pacem communicet hominibus, eosque à terrenis ad cælestia eleuet, vt exultent cum Angelis, eoque perueniant, vt eodem bono fruantur, quo ipsi Angeli. Reliqua verba adiecit Ecclesia, suntque plena valde feruentibus affectibus laudum Dei, Adorationis, Actionis gratiarum, Petitionum, & obsecrationum, additis amoris titulis; vt, quod petimus impetremus. Quod si ipsa verba proferrenter cum sensu eius, quod significant: excitarent procul dubio teneros valde affectus erga tres Diuinas Personas, ad quas ipsa verba diriguntur.

3

Rub. 2. 4

Tomo. 1.
tract 3. c. 3.

Hoc Hymno absoluto, conuertens se Sacerdos ad populum, dicit *Domine vobiscum*, cui omnes respondent: *Ei cum spiritu tuo*; quæ verba erant communis & ordinaria salutatio antiquorum, quibus Booz suos messorum salutauit, vt suo loco est dictum, Nec solam salutationis est verbum; sed etiam exhortationis: monens nos præsentis Dei Domini nosse, tam eius quam habet cum omnibus, quia Deus est; quia n. eius, quam petimus in Sacramento; optantes, vt sit cum omnibus etiam per gratiam & charitatem, & per intimam familiaritatem, implens quod promissit, cum

dux

dixit: *b* *Ecco ego vobiscum sum omnibus diebus: usque ad consummationem saeculi.* Cumque haec saluatio tam multa complectatur, eam Sanctus Dionysius appellat dignissimam, Sanctam, mysticam, ac caelestem. Estque summi momenti, excitare fidem ac desiderium huius praesentiae frequenter: & propterea octies in Missa repetitur, praecipue ante orationes, ne praesentiae Domini obliuiscamur; sed semper attendamus, quod sit nobiscum; & feruenter optemus, vt sit perfectissimo modo, quem ipsa verba significant. Nam S. Augustinus dixit; non omnes esse cum Deo eo modo, quo dixit Dauid; *ego semper tecum*: cogitando scilicet de te, diligendo te, meumque Spiritum simul cum tuo vniendo; neque Deus est semper cum omnibus eo modo, quo dicimus in Missa; *Dominus vobiscum*, assistendo scilicet, vt vobis faueat suaque dona & gratias comunicet. Expedi tamen studere, vt semper cum Deo simus, vt & ipse semper nobiscum sit iuxta illud, quod quidam Propheta dixit Israelitis; *c* *Dominus vobiscum, quia fuistis cum eo.* Vtimum autem voce *Dominus* potius, quam alia: vt nos ad reuerentiam & timorem excitet; & quoniam Sacrificium offertur Deo, qua est rerum omnium Creator. huic enim nomini innititur titulus *Domini*; item: quia etiam propter Incarnationem & Passionem cepit nouo titulo noster esse *Dominus*; nos vero eius serui, redempti eius Sanguine: qui capimus esse eius possessio, vt nos per hoc Sacrificium possideat: in quo tanquam rem ipsius nos ei offerimus. Nec vacat mysterio, quod Sacerdoti dicenti: *Dominus vobiscum*, non respondeatur: *Et tecum*; Sed: *Et cum spiritu tuo*: quod verbum est maioris momenti, magisque spirituale: quasi respondentes optent: Dominum implere spiritum eius deuotione, vt magno feruore pro omnibus oret; ita vt eius oratio non solum lingua proferratur, sed multo magis corde & Spiritu.

STATIM autem Sacerdos profert verbum; *Oremus*, omnes exhortans ad orandum; & monens, vt cum ipso orent; & quod ipse omnium nomine oret. Ac propterea Missae Orationes vocantur *Collectae*: quia omnes fideles Spiritu sese colligunt ad orandum; & omnes coniunguntur vniione voluntatum ad idem petendum; & cum ipso Sacerdote sese coniungunt, ad petendam si nua eum eo, quod ipse nomine totius Ecclesiae pro omnibus petit. Ac propterea Sacerdos clara voce orat; vt omnes intelligant, quid petant: reliqui autem corde & affectu orare debent: optantes, vt Deus illum exaudiat; & quod petit, largatur: excitantes fiduciam suam, quae tonitatur pro missione ipsius S. Iuuaris dicentis: *d* *Si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcuque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in caelis est. Vbi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.*

Quod ad litteram, vt dicitur, impletur in ipsa Missa: in qua fideles

b *Matth.*
28. 20.
Ecclesi. Hier.
1. c. 3.

c *2. Par. 15. 2.*
In Duce
Spirit. tract.
1. c. 6.

d *Matth.*
19.

conueniunt cum Sacerdote, ad simul orandum: in quorum medio est ipse Christus Dominus Noster tanquam supremus Sacerdos, pro omnibus orans, & Sacrificium ipsum offerens, vt exaudiantur: & ipsa Ecclesia orat etiam per suam Ministrum, quæ Mater est multò prudentior, quam fuerit Mater filiorum Zebedæi. Quare orantibus cum illa non respondit Dominus: *e Nescitis quid petatis*; petit enim, ab ipso Christo induci quoddam expedit nobis petere ad seruandum ei, si illud obtinuerimus. Quare omnes rationes redundant stupendis affectibus & sensis: petunt enim bona spiritualia, & æterna; imò interdum etiam temporalia: eodem modo, quo talia petere licet. Ex quo fit, vt qui non intelligunt quid petatur in ipsis orationibus, quia ignari sunt latinæ linguæ, nihil meam amittant: debent enim tales cogitare, se esse coram Deo tanquam mutos & surdos; alios autem pro ipsis petere: quorum voces æquè exaudiet Deus, atque si ipsimet peterent. Sufficiat ergo eis, quod effundant cor suum in conspectu Dei, proponentes suas necessitates: vt ipse Dominus eis subueniat. Propterea enim dixit Apostolus: *f Spiritus suppleat locum idem*, non intelligentis quid oretur: orat enim pro eo, eiusque cordis defectus promouet, vt communis orationis fructum consequatur. Non tamen negamus: quod idem Apostolus refert, eum, qui non intelligit quid oret, *carere speciali fructu & gustu spirituali*, quo afficitur, qui intelligit & attendit quid dicat: si enim effundat sese, idem ei est, atque si non intelligeret. Quamobrem deberent Sacerdotes valde esse attenti his orationibus: vt Spiritus Sanctus stupendam eis præberet spiritus refectionem, quam per eas solet communicare.

DENIQUE omnes ferè orationes finiuntur obsecratione illa: *Per Dominum nostrum Iesum Christum &c.* expressâ item mentione regni æterni duraturi: vt inde crescat feruor & fiducia, cum orationes innitantur meritis Iesu Christi, & speretur regnum æternum in eius societate. Et omnes respondent: *Amen*, hoc est: vtinam ita fiat, sicut petis, & ita verum est, sicut dixisti. In quo solo verbo continetur quidquid Sacerdos pluribus dixit, & tanto affectu verbum illud dici potest, vt non minus promereatur verbo illo prolato, quàm si protulisset omnia. Deus enim Dominus noster non tam verborum multitudinem respicit, quàm feruorem affectuum.

c. Mattheo 20.
22.

1. Cor. 14.
16.

versus 14.